

Głos
DOBRYNIEWA

KWARTALNIK NR 3 (7) LIPIEC - WRZESIEŃ 2020

Spis treści:

Słowo od wójta	s. 3
Co w samorządzie?	s. 4
Ludzie gminy	s. 8
Śladami historii	s. 11
Oświata, kultura, wychowanie	s. 16
Działamy, nie narzekamy	s. 28
A to ciekawe!	s. 33
Dzieci mają głos	s. 35

Redakcja:

Krzysztof Bagiński — redaktor naczelny
Anna Mózdzińska — korekta
Ewelina Sadowska-Dubicka
Dominika Sławińska
Joanna Żarniewska

Opr. graficzne i skład komputerowy:

Ewelina Sadowska-Dubicka

Wydawca:

Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże,
ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

Zdjęcie na okładce:

Bartek Kozłowski

Druk:

bicki
drukarnia kruk

Sobolewo, ul. Tygrysia 50
15-509 Białystok

Nakład: 2000 egz.

ISSN 2657-7089

Świętowanie w dobie koronawirusa

Wrzesień to czas jesiennych prac polowych, ale także świętowania i dziękczynienia za zebrane plony. W naszej gminie dożynki obchodzone były w tym roku w innej formie. Z powodu epidemii koronawirusa zrezygnowaliśmy z tradycyjnych już dużych obchodów gminnych. Na pewno było mniej rozrywki i zabawy. Zaoszczędzone w ten sposób środki przeznaczyliśmy na przebudowę szkolnych placów zabaw w Fastach, Nowym Aleksandrowie, Obrubnikach i Pogorzalkach (nowe, bezpieczne nawierzchnie oraz remont zabawek). Tegoroczne dożynki miały charakter parafialny z aktywnym udziałem naszej społeczności samorządowej, szczególnie kół gospodyń wiejskich i innych osób, zaangażowanych w wykonanie wieńców oraz przygotowanie i prowadzenie imprez integracyjnych. Wszystkim tym osobom należą się wielkie podziękowania. W sposób szczególny dziękuję księżom proboszczom naszych parafii, którzy przejęli główny ciężar organizacji świętowania dożynkowego i dziękczynienia za zebrane

plony. Warto dodać, że podczas obchodów dożynkowych w dobrzyniewskim kościele parafialnym została uroczystie odsłonięta i poświęcona tablica upamiętniająca 40-lecie powstania gminnej Solidarności Rolników Indywidualnych.

Wrzesień to także czas powrotu dzieci i młodzieży do szkół. Po beztrudnych wakacjach przyszedł czas na naukę w utrudnionych warunkach wynikających z ograniczeń spowodowanych panującą epidemią. Praca nauczycieli i ich uczniów została poddana rygorom organizacyjnym. Warto powiedzieć, że jak dotychczas szkoły dobrze radzą sobie z tym problemem. Dziękuję dyrekcjom szkół za opracowanie i wdrożenie stosownych procedur. Mamy nadzieję, że częste mycie i dezynfekcja rąk, stosowanie maseczek oraz zachowanie możliwie dużego dystansu społecznego utrudni rozprzestrzenianie się epidemii w naszych szkołach. Apeluję do uczniów, rodziców i nauczycieli o przestrzeganie tych zasad.

Myślę, że warto zwrócić uwagę czytelników naszego kwartalnika na działania podejmowane przez Gminne Centrum Kultury, szczególnie te związane z realizacją projektu, w ramach którego powstaje film EtnoMusical „Od Kupalnocki do wesela”. Co szczególnie cenne, przedsięwzięcie angażuje w działalność kulturalną liczne grono mieszkańców, a efektem ich pracy będzie film promujący tradycje ludowe i naszą gminę.

Na zakończenie składam najserdeczniejsze życzenia członkom Towarzystwa Przyjaciół Gminy Dobrzyniewo z okazji 15-lecia ich stowarzyszenia, dużo pozytywnej energii w podejmowanych działaniach, aby praca dla dobra osób potrzebujących i niepełnosprawnych przynosiła Wam zawsze wiele radości i satysfakcji.

Wojciech Cybulski

Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

Dwa plany zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z 25 czerwca 2020 r. trwają obecnie prace nad opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Fasty, rejon ulicy Leśnej. Obszar tej części ulicy Leśnej przeznaczony będzie pod usługi, przemysł oraz produkcję nieuciążliwą dla małych i średnich przedsiębiorstw. Zachęcamy do zapoznania się z uwarunkowaniami terenu. Po więcej ciekawych informacji zapraszamy na stronę: www.konsultacje.podlasie.pl/dobrzyniewo.

Jednocześnie informujemy, że Rada Gminy Dobrzyniewo Duże uchwala

z 28 sierpnia 2020 r., przystąpiła do opracowania kolejnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Fa-stach. Tym razem obszar objęty planem będzie dotyczył terenu przy skrzyżowaniu ulicy Leśnej, Łyskowskiej oraz granicy z gminą Choroszcz, a przeznaczony zostanie na tereny mieszkaniowe.

Wszystkie niezbędne informacje w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie naszej gminy można uzyskać w Urzędzie Gminy Dobrzyniewo Duże, pok. 11.

**Urząd Gminy
Dobrzyniewo Duże**

**Gmina
DOBRZYNIĘWO
DUŻE**

Podlaskie

Sprzęt dla instytucji kultury

Gmina Dobrzyniewo Duże zrealizowała dwa projekty, na które uzyskała dofinansowanie w ramach Programu Odnowy Wsi Województwa Podlaskiego.

Dzięki projektowi pn. „Założenie klimatyzacji w budynku Gminnego Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym i świetlicy wiejskiej w Gnilej” został znacznie podniesiony komfort uczestników działań kulturalnych oraz wszystkich mieszkańców korzystających z klimatyzowanych pomieszczeń. Projekt pn. „Doposażenie świetlic wiejskich w Dobrzyniewie Kościelnym oraz Bohdanie celem integracji oraz aktywizacji

społeczno-kulturowej mieszkańców gminy Dobrzyniewo Duże” wzbogacił wyposażenie tych świetlic w przenośny sprzęt nagłośnieniowy i audiowizualny, sprzęt i wyposażenie kuchenne AGD, a także przenośne klimatyzatory i grzejnik elektryczny. Całkowita wartość tych projektów wyniosła 56 490 zł, w tym dofinansowanie pozyskane z Województwa Podlaskiego w kwocie 27 495 zł.

Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże

Gmina Dobrzyniewo Duże

— tu mieszkam, tu płacę podatek dochodowy!

Szanowni mieszkańcy Gminy Dobrzyniewo Duże!

Jednym z głównych dochodów gminy są podatki płacone przez mieszkańców z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Bardzo dziękujemy za aktywne do tychczasowe włączenie się w naszą akcję. Odnotowujemy coroczny wzrost dochodów z tego tytułu.

Pieniądże z rocznych rozliczeń podatkowych PIT w około 38% trafiają do budżetu tej gminy, którą podatnik wskaże jako swoje miejsce zamieszkania. Fundusze te są przeznaczone na utrzymanie szkół i przedszkoli, na inwestycje (np. drogi, kanalizację, wodociągi, chodniki, oświetlenie uliczne), na działalność kulturalną i sportową.

W naszej gminie na stałe zameldowanych jest ok. 9,4 tys. osób. Liczba faktyczna mieszkańców gminy jest większa. Niestety, podatki tych osób często zasila ją budżet innych gmin. Jeżeli gmina Dobrzyniewo Duże jest miejscem, w którym mieszkacie i gdzie chcecie żyć bardziej komfortowo i bezpieczniej, zachęcamy was do wzięcia udziału w akcji „Gmina

Dobrzyniewo Duże — tu mieszkam, tu płacę podatek dochodowy!”

Każdy, kto składając swoje roczne rozliczenie PIT, jako miejsce zamieszkania wskaże gminę Dobrzyniewo Duże, będzie miał udział w jej rozwoju.

Wystarczy tylko zaktualizować swój adres zamieszkania w zeznaniu rocznym. Jeśli ktoś jednak nie zdąży zmienić danych adresowych w zeznaniu rocznym, może to zrobić w formularzu: ZAP-3.

Zgłoszenie aktualizacyjne nie podlega opłacie skarbowej i należy je złożyć po zmianie danych osobowych, np. miejsce zamieszkania, we własnym urzędzie skarbowym. Formularz można m.in. przekazać osobiście lub wysłać pocztą.

Przykład:

Z miesięcznego wynagrodzenia w wysokości 3000 zł brutto do urzędu skarbowego odprowadzany jest podatek dochodowy w kwocie 199 zł, a więc do budżetu gminy wraca ok. 75 zł. Rocznie daje to kwotę ok. 900 zł. W skali całej gminy jest to bardzo duże wsparcie dla gminnego budżetu i dodatkowe pieniądze na inwestycje, które podniosą standard życia wszystkich mieszkańców gminy.

**Urząd Gminy
Dobrzyniewo Duże**

Gmina DOBRZYNIOWO DUŻE
**Tu mieszkam,
tu płacę podatki**

Wymieniliśmy pompę i zestaw hydroforowy

W trzecim kwartale bieżącego roku Referat Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Dobrzyniewo Duże wymienił pompy w przepompowni strefowej w Dobrzyniewie Dużym i Pogorzalkach oraz zestaw hydroforowy podnoszący ciśnienie wody w Dobrzyniewie Dużym przy ul. Szkolnej.

Przypominamy również o odpowiednim korzystaniu z sieci kanalizacyjnej, co wpływa na koszty eksploatacyjne utrzymania sieci kanalizacyjnej.

Michał Gabrel

Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej

Bezpieczniej dzięki współpracy z Litwinami

Gmina Dobrzyniewo Duże pozyskała kolejne środki w ramach Program Współpracy Interreg V-A Litwa – Polska 2014-2020 na inwestycje i zabezpieczenie mieszkańców przed COVID-19. Wartość otrzymanego wsparcia to ok. 442 000 euro. Dofinansowanie z UE w wysokości 85% brutto.

Nowy projekt: LT-PL-5R-348 „Strengthening cooperation on crisis management and security in the LTPL area” jest na etapie poprawek (umowa o dofinansowanie prawdopodobnie zostanie podpisana jeszcze w tym roku). W jego ramach zakłada się wybudowanie Centrum Kryzysowego przy Remizie OSP w Pogorzalkach wraz z garażem i magazynem, zakup specjalistycznego samochodu

do odkażania oraz inne materiały służące ochronie ludności w czasach epidemii (min. maseczki, płyny dezynfekcyjne, aparaty tlenowe, odzież ochronną, łóżka polowe wraz z materacami, drukarkę 3D itp.).

Projekt będzie realizowany przez 24 miesiące z partnerem litewskim – gminą Pagegiai.

Piotr Citko

Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże

Interreg
Lietuva-Polska

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Program Współpracy Interreg V-A Litwa – Polska

Powszechny spis rolny

Od 1 września do 30 listopada 2020 r. na terenie całego kraju jest prowadzony Powszechny Spis Rolny 2020.

Spis rolny jest jedynym badaniem, które pozwala pozyskać kompleksowe dane na temat rolnictwa. Informacje zebrane w spisie są potrzebne, żeby ocenić stan polskiego rolnictwa i móc kształtować politykę rozwoju wsi i rolnictwa w Polsce, jak i w małych ojczyznach, jakimi są gminy.

Użytkownicy gospodarstw rolnych są zobowiązani do przeprowadzenia samospisu internetowego z wykorzystaniem interaktywnej aplikacji znajdującej się na stronie <https://spisrolny.gov.pl/>.

Zwracamy się do Państwa z apelem o poświęcenie swego czasu i dokonanie spisania się przez internet. Będzie to Państwa wkład w nasze wspólne dobro.

W przypadku braku dostępu do internetu można spisać się przez telefon, dzwoniąc na infolinię spisową 22 279 99 99 wew. 1 i wybierając opcję „Spisz się przez telefon”. Samospisu można dokonać także w siedzibie Urzędu Gminy: Dobrzyniewo Duże, ul. Białostocka 25, pok. 12. Zorganizowane jest tam stanowisko spisowe. Można skorzystać również z pomocy pracowników gminy przy wypełnianiu formularza.

Z respondentami, którzy nie spiszają się samodzielnie, skontaktuje się rachmistrz spisowy w celu przeprowadzenia wywiadu telefonicznego. W przypadku, gdy sytuacja epidemiczna na to pozwoli, od 1 października br. dane będą także zbierane przez rachmistrzów spisowych w drodze wywiadu bezpośredniego.

GUS

**POWSZECHNY
SPIS ROLNY**
1.09.-30.11.2020

Wejdź na
spisrolny.gov.pl
i spisz się
przez Internet

Napotkałeś trudności w aplikacji spisowej?
zadzwoń pod **22 279 99 99**,
a rachmistrz pomoże Ci dokończyć spis.
(opłata zgodna z taryfą operatora)

Wywiad z Janiną Kozakiewicz,
przewodniczącą Rady Gminy Dobrzyniewo Duże

Alfabet Przewodniczącej

A jak akceptacja

Akceptacja innych to ważny element mojego życia.

B jak bilans

Raz na jakiś czas robię bilans dobrych i złych wyborów.

C jak cel

Warto wyznaczać cele i dążyć do ich realizacji. One wskazują kierunek działania.

D jak decyzje

Najtrudniej podejmować decyzje, które mogą mieć wpływ na życie innych ludzi. Czasami trzeba przedstawić dobro ogółu ponad dobro jednostki.

E jak edukacja

Całe moje życie związane jest z edukacją.

F jak funkcja

Pełniona przeze mnie obecnie funkcja motywuje mnie do działania.

G jak gmina

Dobro gminy i jej mieszkańców znajdują się wysoko na liście moich priorytetów.

H jak historia

Na historię gminy składają się historie wszystkich jej mieszkańców.

I jak ideał

Dążenie do ideału stanowiło zawsze fundament mojego rozwoju.

J jak jesień

Jesień kojarzy mi się z końcem lata i powrotem do pracy.

K jak kino

Nasza gmina już wkrótce zagości na ekranach kin dzięki filmowi ukazującemu zwyczaje ludowe.

L jak literatura

Literatura od zawsze była ważną częścią

*Przewodnicząca Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
Janina Kozakiewicz*

mojego życia. Pozwoliła mi otworzyć się i dostrzec wiele zagadnień towarzyszących człowiekowi od zawsze.

Ł jak lzy

Łzy szczęścia to widok, który sprawia mi radość.

M jak muzyka

Muzyka pozwala mi zapomnieć o troskach dnia codziennego i wpływa na mnie relaksująco.

N jak natura

Staram się żyć w zgodzie z naturą i jak najczęściej korzystać z jej uroków.

O jak odpowiedzialność

Moim zdaniem odpowiedzialność to kluczowy element każdej pełnionej funkcji.

P jak podróże

Dzięki projektom edukacyjnym Erasmus miałam okazję poznać kulturę krajów europejskich. Jednak najbardziej cenię wędrówki po górach i wycieczki rowerowe po naszej gminie.

R jak rodzina

Nie wyobrażam sobie życia bez posiadania rodziny, dzieci i wnuków.

S jak smakołyki

Za największy smakołyk uważam kawę. Nie wyobrażam sobie rozpoczęcia dnia bez filiżanki „małej czarnej”.

T jak taniec

Taniec wyzwala we mnie pozytywną energię. Moje marzenie to nauka tańców towarzyskich.

U jak uśmiech

Szczerzy uśmiech osób z mojego otoczenia wpływa na poprawę mojego humoru.

W jak wirtualny świat

Świat komputerów i Internetu daje nieograniczone możliwości. Wciąż jest to dla mnie wyzwaniem, w którym pomagają mi moi uczniowie.

Z jak zawód

Mój zawód jest jednocześnie moją pasją. Fakt przebywania z dziećmi wyzwala we mnie radość i energię do działania.

Ż jak życie

Życzę sobie i wszystkim mieszkańcom gminy, aby z każdym rokiem żyło nam się coraz lepiej.

**Rozmawiała
Joanna Żarniewska**

MIESZKAŃCY PYTAJĄ, WÓJT ODPOWIADA**Nieaktualna www****Pytanie do wójta:**

Na stronie Urzędu Gminy w „Galerii zdjęć” najnowsze wydarzenia to te z roku 2015. Dlaczego strona nie jest na bieżąco aktualizowana?

Jolanta

Wójt odpowiada

Szanowna Pani Jolanto, strona internetowa naszej gminy jest na bieżąco aktualizowana. Wszystkie najnowsze informacje publikowane są w „Aktualnościach”, tam też pojawiają się zdjęcia dotyczące opisywanego tematu. W miarę potrzeb aktualizowane są też inne działy naszej strony internetowej.

„Galeria zdjęć” o której Pani pisze rzeczywiście nie jest aktualizowana.

Znajdują się tam zdjęcia opublikowane w 2015 r., czyli wtedy, gdy powstawała nowa szata graficzna strony internetowej i od tamtej pory pozostała w fazie testowej. W trakcie użytkowania strony internetowej, z przyczyn organizacyjnych i technicznych, zostało zaniechane uzupełnianie „Galerii zdjęć”.

Jesteśmy w trakcie tworzenia nowej strony internetowej. Planujemy wdrożenie rozwiązań technicznych umożliwiających uzupełnianie „Galerii zdjęć” w powiązaniu z „Aktualnościami”. Nowa strona internetowa powstanie do końca października 2020 r.

Wojciech Cybulski
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

Szanowni Państwo, uprzejmi informujemy, że mieszkańcy gmin wchodzących w skład powiatu białostockiego mogą liczyć na **BEZPŁATNE** doradztwo w zakresie odnawialnych źródeł energii.

MOŻECIE PAŃSTWO UZYSKAĆ:

- niezależną informację na temat korzyści z zastosowania OZE,
- fachowe doradztwo odnośnie wyboru konkretnych rozwiązań dla Państwa domu,
- nieodpłatną ocenę budynku pod kątem aktualnego zużycia energii oraz propozycję rozwiązań energooszczędnych,
- doradztwo odnośnie możliwości dofinansowania z funduszy unijnych i krajowych.

KONTAKT:

- dr **Helena Rusak**,
ekspert ds. energii odnawialnych, h.rusak@bof.org.pl
- dr **Marcin Sulkowski**,
ekspert ds. energii odnawialnych, m.sulkowski@bof.org.pl
- **Katarzyna Poskrobko**,
koordynator projektu, k.poskrobko@bof.org.pl

Telefon: +48 85 661 15 38, kom. 508 312 269

Doradztwo jest realizowane w ramach projektu dofinansowanego ze środków Europejskiej Inicjatywy Ochrony Klimatu EUKI oraz Ministerstwa Ochrony Środowiska, Przyrody i Bezpieczeństwa Nuklearnego Niemiec.

Supported by:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

European
Climate Initiative
EUKI

BIALOSTOCKI
OŚRODEK
FUNKCJONALNY

ENERIEVISION
FRANKENWALD e.V.

based on a decision of the German Bundestag

Bolesne wspomnienia z 1863 r.

Przypadająca w bieżącym roku 157. rocznica tragicznych wydarzeń w Jaworówce jest okazją do refleksji nad ogromem nieszczęść, jakich doznali mieszkańcy tej miejscowości w 1863 r. Organizowane rokrocznie uroczystości upamiętniające wydarzenia w Jaworówce są wyrazem najwyższego hołdu ofierze i poświęceniu uczestników tamtych zdarzeń. Mieszkańcy wsi Jaworówka, władze gminy, historycy oraz lokalni patrioci od lat starają się propagować wiedzę o dziejach tej miejscowości i jej mieszkańców.

Tegoroczne obchody w Jaworówce odbyły się dnia 13 września, tradycyjnie rozpoczęto je mszą świętą przy pamiątkowym obelisku, którą koncelebrował ks. Leon Grygorczyk – proboszcz parafii Zwiastowania NMP w Dobrzyniewie Kościelnym. W uroczystościach udział wzięli: Wojciech Cybulski – wójt Gminy Dobrzyniewo Duże, Janina Kozakiewicz – przewodnicząca Rady Gminy Dobrzyniewo Duże, dr Tadeusz Borowski-Beszta – prezes Towarzystwa Przyjaciół Chorych „Hospicjum”, Bogdan Zdanowicz – radny

Gminy Dobrzyniewo Duże do powiatu, poczty sztandarowe: Związku Sybiraków Oddział w Białymstoku wraz z przedstawicielem Hipolitem Popławskim, NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzyniewie Dużym, radni i sołtysi gminy Dobrzyniewo Duże, Ewa Rzemieniecka – dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzyniewie Dużym, Harcerze 47 DH „Złote Orły” z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowym Aleksandrowie, Tomasz Danilecki – przedstawiciel Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku. Oprawę liturgii mszy świętej przygotowała schola „Nutki Niepokalanej” pod opieką Anety Nodzewskiej.

Wszystkim osobom zaangażowanym w organizację tegorocznych obchodów w Jaworówce składamy serdeczne podziękowania.

**Joanna Sobieska
Kamil Wróblewski**

Pamięci ofiar zbrodni

29 sierpnia Wojciech Cybulski, wójt Gminy i Janina Kozakiewicz, przewodnicząca Rady Gminy Dobrzyńewo Duże złożyli hołd pomordowanym pacjentom szpitala psychiatrycznego w Choroszczy.

Pomnik tej straszliwej zbrodni znajduje się w lesie niedaleko cmentarza parafialnego w Fastach przy ul. Leśnej. W tym miejscu 25 sierpnia 1941 r. zgładzono co najmniej 464 pensjonariuszy szpitala psychiatrycznego w Choroszczy oraz kolejnych ponad 100 osób zatrzymanych pod różnymi „zarzutami” w Białymstoku i okolicy (w sumie wymordowano niemal 600 osób).

Miejsce to stało się następnie jednym z kilku, w których systematycznie wykonywano masowe egzekucje białostoczan i mieszkańców regionu, do 1944 roku w tym miejscu śmierć mogło ponieść około 4000 cywilów, partyzantów, księży i zakonnic.

Krzysztof Bagiński

HISTORIA JEDNEJ FOTOGRAFII

Magdalena Walendziuk z domu Markowska przed domem państwa Walendziuków w Obrubnikach, ok. 1950 r. Drewniany dom z końca XIX w. kryty dachówką, posadowiony na kamieniach.

Ekshumacja Romualda Lenczewskiego

Fot. Krzysztof Bagński

Prace ekshumacyjne w Leńcach

10 września pracownicy Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN prowadzili prace archeologiczne w Leńcach. W ich trakcie odnaleziono szczątki ludzkie, które według wstępnej oceny antropologa należą do poszukiwanego Romualda Lenczewskiego – 7-letniego chłopca zastrzelonego przez hitlerowców (jego historię opisuje naoczny świadek tych wydarzeń Jerzy Modrzejowski, którego wspomnienia publikujemy na str. 16-17). Wiele lat po tym zdarzeniu wykonano symboliczną mogiłę, jak się okazało – niedokładnie w miejscu pogrzebania.

Czy ta ekshumacja była potrzebna?

– Myślę, że tak – mówi wójt gminy Dobrzyniewo Duże Wojciech Cybulski, osobiście zaangażowany w całą historię, bo Romuald to też jego przodek. – To jednak ciało. Powinno spocząć w odpowiednim miejscu, w godnych warunkach, a nie być zakopane w ogródku – uważa.

Teraz IPN przeprowadzi badania genetyczne szczątków. Pogrzeb odbędzie się po ich zakończeniu, prawdopodobnie już w przyszłym roku. Być może na cmentarzu wojskowym w Łomży.

Lokalny bohater nieco się oddali.

– Może należałoby go pochować na naszym cmentarzu? – zastanawia się wójt Wojciech Cybulski. – Mielibyśmy nasze miejsce pamięci, miejsce, w którym w ważne rocznice można złożyć kwiaty. To osoba stąd – mówi, ale zaraz też dodaje, że najważniejsze jest, iż będzie blisko swoich dwóch żyjących braci, również uczestników tragicznych wydarzeń.

Lokalizacja pierwotnego pochówku i tak będzie w pamięci mieszkańców Leńc. Ciało Romualda przykrywał duży trójkątny kamień. Pozostał on na miejscu grobu. Na nim będzie można postawić znicz.

Ewelina Sadowska-Dubicka

Wspomnienia z okupacji niemieckiej 1943-1944

W pobliskiej wsi Leńce, w dużym rodzinnym domu „Samotyja” Lenczewskich w 1943 r. mieszkali: Jadwiga Modrzejowska z domu Lenczewska, ja, tj. Jerzy Modrzejowski (3 l.), rodzony brat mojej mamy – Karol Lenczewski z żoną Marią i dziećmi: Tadeuszem (9 l.), Romualdem (7 l.) i Stanisławem (3 l.) oraz znajomymi z Jurowiec, których przed śmiercią przygarnął Józef Michał „Samotyja” Lenczewski. Byli to: Stanisława Przewózka, Anna Owsieńska (obie siostry nauczycielki z Białegostoku) – z synami bliźniakami – Januszem (24 l.) i Andrzejem (24 l.) oraz ich ciotka też nauczycielka Teresa Orzechowska.

Wszyscy przybysze z Jurowiec należeli do Armii Krajowej i byli poszukiwani przez Niemców. W Leńcach znaleźli schronienie i chwilową przystań. U Lenczewskich „Witalich” znajdowała się komenda obwodu AK o kryptonimie „LIS-11”. Mieli tam ukrytą broń długą i krótką, radio na akumulatory i maszynę do pisania ulotek.

W dniu 8.X.1943 r. razem z moimi cioteczными braćmi bawiliśmy się obok domu przy ogromnej lipie rosnącej do dziś na górze wiatrakowej. W pewnej chwili usłyszeliśmy i zobaczyliśmy dwa duże samochody ciężarowe jadące drogą w kierunku naszego domu. Uciekaliśmy w panice i popłochu z przeraźliwym krzykiem: NIEMCY! Ja wpadłem do domu, do kuchni, gdzie moja matka Jadwiga wsypywała mąkę do drewnianej dzieży na chleb. Mama nie straciła zimnej krwi, pobięła do pokoju Owsieńskich i wyciągnęła spod poduszek Andrzeja i Janusza trzy pistolety i wrzuciła je do dzieży z mąką.

W tym samym czasie mój cioteczny brat Romuald – syn Karola – biegł

drogą w kierunku pola, gdzie pracowali jego rodzice. Nie zdążył, bo seria z broni maszynowej powaliła go na ziemię.

Z drugiej strony domu znajdował się Janusz Owsieński, natomiast jego brat bliźniak Andrzej był koło budynków gospodarczych (150 m od domu).

Na odgłos strzałów Andrzej zdołał zbiec w pobliski las. Natomiast Janusz, czy to chciał sięgnąć po broń? Czy też zawiadomić domowników – wbiegł do domu. Było już za późno. Niemcy otoczyli wszystkie zabudowania. Janusz Owsieński wyskoczył oknem pod nogi gestapowców, którzy natychmiast go skuli. Niemcy wszędzie przeprowadzili rewizję, ale ani broni, ani ulotek nie znaleźli. Tymczasem ciężko rannego, dającego jeszcze oznaki życia Romualda Lenczewskiego Niemcy kazali zakopać w nowej jamie do przechowywania kartofli. Ten tragiczny obowiązek spoczął na sąsiedzie Emila Jaworowskim, który znalazł się przypadkowo w obrębie domostwa Lenczewskich. Ze łzami w oczach, pod groźbą rozstrzelania, zakopał mego braciszka. Człowiek ten do końca życia nigdy nie mógł tego zapomnieć. Niemcy wszystkich domowników aresztowali (mnie na boso), zwolnili tylko Emila Jaworowskiego, nie aresztowali również matki bliźniaków – Anny Owsieńskiej, która przebywała poza domem przenosząc tajne meldunki. Powiadomiona przez mieszkańców Leńc uniknęła aresztowania. Niemcy nas wszystkich zawieźli na gestapo w Białymstoku. Następnego dnia po aresztowaniu nastąpiły krwawe przesłuchania wszystkich dorosłych domowników. Po paru dniach od chwili aresztowania Witold Lenczewski – młynarz – brat mojej mamy zabrał do siebie z opuszczonego domu nieszczęsną dzieżę

z mąką i bronią. Broń oddał sołtysowi wsi Leńce Stanisławowi Jaworowskiemu, a ten przekazał trzy pistolety Stanisławowi Lenczewskiemu „Horodówce”. W końcu broń dostała się w ręce Andrzeja Owińskiego ps. „Rola”. W niewyjaśnionych okolicznościach o tej sprawie dowiedzieli się Niemcy. Aresztowali sołtysa wsi Leńce Stanisława Jaworowskiego i brata mamy Witolda Lenczewskiego.

Ja przebywałem w białostockim więzieniu do 18.XI.1943 r. cierpiąc okropny głód. Na skutek interwencji księży – zakładników znajdujących się w więzieniu – wypuszczono mnie na wolność. Odebrali mnie jacyś heroicznej dobroci ludzie zupełnie mi nieznanymi z Wysokiego Mazowiecka, gdzie przebywałem od 19.XI.1943 r. do 31.I.1944 r. W międzyczasie zwolniono z więzienia żonę Karola Lenczewskiego – Marię z dwoma pozostałymi przy życiu synami Tadeuszem i Stanisławem.

Dnia 8.XII.1943r Niemcy rozstrzelali na Grabówce koło Białegostoku wielu patriotów i wśród nich Janusza Owińskiego ps. „Dołęga” – mego ojca chrzestnego. Z więzienia zwolniono również Witolda Lenczewskiego, natomiast sołtys wsi Leńce – Stanisław Jaworowski został rozstrzelany dnia 11.I.1944 r. również w Grabówce. Wszystkie pozostałe osoby także zwolniono z więzienia.

Według opowiadań mojej matki Jadwigi Modrzejowskiej podczas jej przesłuchań na gestapo, Niemcy z trupimi główkami na czapkach, mówiący doskonale po polsku – wiedzieli wszystko o działalności AK-wskiej Owińskich w Jurowcach, operowali wieloma nazwiskami, dowodami ich działalności, chępli się, że te dane pochodzą od Polaków. Kto wydał? To jest tajemnica (ja wiem i znam).

EPILOG

Moją matkę Jadwigę Modrzejowską Niemcy uwolnili z więzienia 31.I.1944 r. Mnie, Jerzego Modrzejowskiego, do matki przywieźli partyzanci z AK z Wysokiego Mazowiecka. Kto? Tego do dzisiaj nie wiem. Spotkanie było radosne i pełne łez. Andrzej Owiński ps. „Rola” ukrywający się pod nazwiskiem Wysocki pomimo aresztowania przez Niemców, przeżył wojnę. Po wyzwoleniu Białegostoku odbyła się w Grabówce ekshumacja zwłok pomordowanych więźniów. Anna Owińska, która w ukryciu przeżyła wojnę, nie pojechała tam, nie chciała ponownie przeżywać śmierci swego syna Janusza ps. „Dołęga”.

Dzisiaj na cmentarzu w Grabówce na metalowym krzyżu przy zbiorowej mogile wisi tabliczka (moja):

*Podporucznik AK – Janusz Owiński „Dołęga”
Przeżył lat 24
Zamordowany dn. 8.XII.1943r
Pokój Jego Duszy*

W Leńcach – otoczony metalowym płotkiem grób z tabliczką (moją):

*Ś.P. Romuald Lenczewski
Żył lat 7
Zamordowany przez Niemców 8.X.1943
Pokój Jego Duszy*

W Grabówce w jednym ze zbiorowych grobów pochowany jest Stanisław Jaworowski – sołtys wsi Leńce rozstrzelany 11.I.1944 r. Bity przez Niemców do utraty przytomności – nikogo nie wydał.

Te mogiły przypominają tragedie tamtych dni.

Z żyjących pozostali: Tadeusz Lenczewski (mieszka w Ostrołęce) i Stanisław Lenczewski (mieszka w Łomży) – bracia zamordowanego Romualda; Andrzej Owiński „Rola” – były AK-wiec – rodzony brat zamordowanego Janusza (mieszka w Warszawie) oraz piszący te wspomnienia.

Jerzy Modrzejowski

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Będą zajęcia dodatkowe dla dzieci, sala zabaw i szkolenia dla nauczycieli

Duży projekt z myślą o przedszkolakach

kompetentny
od przedszkola 2

Gmina Dobrzyniewo Duże realizuje projekt „Kompetentny od przedszkola 2 — zapewnienie wysokiej jakości oferty edukacji przedszkolnej, rozwijającej kompetencje kluczowe i właściwe postawy dzieci w gminie Dobrzyniewo Duże”, na który uzyskała dofinansowanie w kwocie 640 854 zł ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Wkład własny gminy wynosi 113 092 zł. Zakończenie projektu planowane jest na lipiec 2022 r.

Projektem zostały objęte wszystkie szkoły:

- ▶ Szkoła Podstawowa w Obrubnikach;
- ▶ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Fastach;
- ▶ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowym Aleksandrowie – Przedszkole Samorządowe w Nowym Aleksandrowie;
- ▶ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dobrzyniewie Dużym;
- ▶ Szkoła Podstawowa w Pogorzałkach.

Celem projektu jest podniesienie jakości edukacyjnej szkół, poprzez ofertę zajęć dodatkowych, w tym kształtujących postawy i umiejętności, rozwijające kompetencje kluczowe skierowaną do 220 dzieci w tym 120 chłopców i 100 dziewczynek, w tym 3 dziewczynek i 4 chłopców z niepełnosprawnościami lub objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, dostosowanie miejsca zabaw do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz uzupełnienie kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej 24 uczestniczek w gminie Dobrzyniewo Duże.

Planowane efekty to zwiększenie szans edukacyjnych w edukacji przedszkolnej 220 dzieci objętych w ramach projektu dodatkowymi zajęciami z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności, w tym w zakresie aktywności fizycznej, postaw proekologicznych i odpowiedzialnego konsumenta, kompetencji naukowo-technicznych, logicznego myślenia, muzycznych i teatralnych, komunikacji i współpracy, w tym komunikacji w języku obcym, a także uzyskanie kwalifikacji i nabycie kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym dzieci z niepełnosprawnościami przez 24 nauczycielki.

Katarzyna Dołkin

Fotografki: 1 – Leńce, 2 – Dobrzyniewo Kościelne, 3 – Borsukówka, 4 – Pogorzałki, 5 – Kopisk, 6 – Dobrzyniewo Fabryczne

Ogród sensoryczny

W Obrubnikach, w samym centrum wsi, trwa realizacja konkursowego grantu Fundacji ORLEN „Moje miejsce na ziemi”. W ramach projektu na terenie Szkoły Podstawowej, która jest autorem projektu, powstaje niezwykle ogród sensoryczny — „Ogród pięciu zmysłów”.

Dlaczego niezwykle? Po pierwsze, przy budowie pomagają dzieci, rodzice, nauczyciele oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Obrubnikach „Misz Masz”. Po drugie, nasz ogród, choć nieduży, będzie dawał naszym uczniom możliwość poznawania środowiska za pomocą różnych zmysłów. Wielogatunkowa i wielobarwna kolekcja roślin i ziół posadzona w drewnianych skrzyniach ma oddziaływać na zmysły: wzroku, węchu, smaku, dotyku i słuchu. Różne nawierzchnie, min. trawiasta, zbudowana z szyszek, kamyków i drewna dają możliwość różnych doznań dotykowych przez stopy. Dzieci będą miały możliwość uprawy ogródka ziołowego,

obserwacji rozwoju roślin w różnych porach roku. Będą poznawały przyrodę poprzez bezpośrednie doświadczenie.

W naszym ogrodzie znalazło się również miejsce na piaskownice dla przedszkolaków oraz labirynt oparty na roślinach żywopłotowych i trawach. Projekt ogrodu został wpisany w istniejące rośliny i drzewa, będzie sąsiedował z istniejącą strefą zdrowia (mini siłownią), placem zabaw, szkolną „Ostoją Przyrody”. Obok powstaje strefa relaksu w ramach projektu „Muzyka zaklęta w drzewach — magia drzew” Koła Gospodyń Wiejskich w Obrubnikach „Misz Masz”.

W pracę nad ogrodem zaangażowanych jest wiele osób. Każda para rąk jest potrzebna, bo pracy jest naprawdę sporo. A to dopiero początek zmian, jakie planujemy w naszej szkole.

Marta Opolska
Barbara Chmielewska

„Muzyka zaklęta w drzewach”

Szkoła Podstawowa w Odrubnikach uczestniczy w projekcie „Muzyka zaklęta w drzewach – magia drzew” jako partner Koła Gospodyń Wiejskich „Misz Masz” i zespołu Folklorystycznego „Narwia-nie”. Przedsięwzięcie dofinansowane zostało przez Narodowe Centrum Kultury w ramach zadania „Bardzo Młoda Kultura” w województwie podlaskim.

Na początku września nasi uczniowie z rodzicami i nauczycielami odbyli rajd rowerowy do miejscowości Kulikówka w poszukiwaniu muzyki zaklętej w szumie lasu. Wiemy, iż doświadczanie natury uczy uważności, świadomego przeżywania i refleksji. Współczesne pokolenie dzieci i młodzieży doświadcza szybkich zmian cywilizacyjnych, a udział w projekcie stwarza im szansę budowania więzi z otaczającą przyrodą.

Kolejne przedsięwzięcie zrealizowane w ramach projektu przybliżyło na-

szym uczniom wiedzę o różnorodności gatunków drzew i ich znaczeniu w naszym otoczeniu. Dzieci miały możliwość wysłuchania eksperta ze szkółki krzewów ozdobnych. Odbyły się również warsztaty z przycinania drzew i krzewów. Dzięki fachowemu wsparciu zieleń w otoczeniu naszej szkoły zyskała nowy wygląd.

**Iwona Amonowicz
Barbara Chmielewska**

Znakomite wyniki egzaminów

Pod koniec lipca poznaliśmy wyniki egzaminu ósmoklasisty. Po raz kolejny średnia punktów uzyskana przez absolwentów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Fastach przewyższa średnie wyniki. Rezultaty z wszystkich przedmiotów znajdują się w 8 staninie. Uczniowie naszej szkoły uzyskali najwyższy wynik w gminie, a także w powiecie.

Serdecznie gratulujemy naszym uczniom, jesteśmy z Was bardzo dumni. Składamy również podziękowanie nauczycielom, którzy przygotowali ich do egzaminu w tak trudnym czasie pandemii.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe zestawienie średnich wyników z poszczególnych przedmiotów.

Karolina Roszkowska

	Szkoła w Fastach	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj	Skala staninowa
język polski	69%	62%	56%	58%	59%	8
język angielski	72%	57%	53%	54%	54%	8
matematyka	64%	51%	47%	47%	46%	8

Szkoła w Pogorzałkach w nowym roku szkolnym

Wróciliśmy stacjonarnie do szkoły i możemy wreszcie realizować z uczniami nasze granty. Od 1 września pracuje koło teatralne, z którym nauczycielka realizuje projekt „Zróbmy komuś scenę” dofinansowany przez Edukacyjną Fundację im. Prof. R. Czarneckiego oraz Fundację szkoła z Klasą.

Inna grupa uczniów z opiekunem jest w trakcie realizacji projektu Fundacji Banku Ochrony Środowiska „Tradycyjny sad”. Przeszli pierwszy etap, zajęli piąte miejsce i dostali dofinansowanie na założenie sadu. Mieli sadzić tradycyjne odmiany śliwek i zakładać mini łąkę kwiatną, ale pandemia pokrzyżowała plany i prace zostały przełożone na jesień. W tej chwili projektują i planują zakupy. Efekty będzie widać dopiero wiosną.

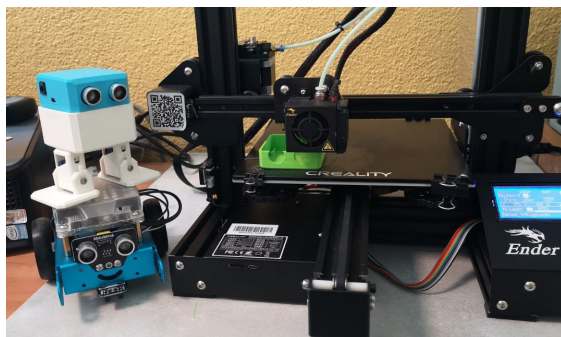
Kolejnymi zajęciami grantowymi, które były realizowane już w ubiegłym roku szkolnym, jest programowanie w ramach projektu Centrum Mistrzostwa Informatycznego. Uczniowie zainteresowani programowaniem i robotyką cały czas pracowali dodatkowo również zdalnie. Rozwijają swoje zainteresowania. Mają do

tego specjalną platformę w internecie. Pod opieką nauczyciela, ale także przy wsparciu Politechniki Warszawskiej zdobywają naprawdę ważne i cenne umiejętności. Jeden z zespołów naszego koła informatycznego osiągnął duży sukces w poprzednim roku szkolnym. Wcześniej przeszli eliminacje na Politechnice Warszawskiej. W maju rywalizowali na Ogólnopolskich Zawodach Algorytmicznych zorganizowanych przez największe Politechniki: Łódzką, Warszawską, Wrocławską, Gdańską i Krakowską. Wszystko w ramach projektu Centrum Mistrzostwa Informatycznego. Miło nam poinformować, że nasi uczniowie: Piotr Dąbkowski i Szymon Kotyński zajęli III miejsce w tych zawodach. Jesteśmy z nich dumni i gratulujemy! W tym roku szkolnym w ramach tego samego projektu uzyskaliśmy granty na dwa koła informatyczne, więc jeszcze większa liczba uczniów może uczyć się programowania na zajęciach pozalekcyjnych. Pracownia robotyki i programowania jest w związku z tym również cały czas wzbogacana przez CMI o kolejne pomoce. Mamy też roboty wykonane w szkole przez uczniów.

Na drukarce 3D drukowane są do nich części, a później uczniowie je montują sami i programują.

Szkoła jest też członkiem Cisco Networking Academy, dzięki czemu uczniowie i nauczyciele mogą bezpłatnie szkolić się i poznawać nowe języki programowania na specjalnej platformie internetowej.

Anna Mikuć

Dożynki w obiektywie

Mieszkancki Borsukówki przygotowują wieniec

Wieniec wsi Letniki

Dożynki w Koziońcach

Dożynki w Koziońcach

Dożynki w Dobrzyńwie Kościelnym

Dożynki w Pogorzalkach

Dożynki w Kopisku

Na straganie w dzień targowy

W słoneczną niedzielę, 13 września mieliśmy okazję uczestniczyć w jesiennym jarmarku we wsi Bohdan. Wydarzenie to zorganizowało Koło Gospodyń Wiejskich w Bohdanie w ramach zadania publicznego pod nazwą „Wiejski festyn — na straganie w dzień targowy”, które uzyskało dofinansowanie z Województwa Podlaskiego w konkursie „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”.

Tak jak powiedziałam na festynie, głównym celem tego przedsięwzięcia było przedstawienie klimatu panującego na jarmarku w latach 60-tych ubiegłego stulecia, a także przypomnienie cotygodniowych wyjazdów furmankami na targ do Białegostoku. Rolnicy zawozili towary w postaci warzyw, owoców, serów oraz śmietany wyprodukowanych w swoim gospodarstwie i sprzedawali je wprost z furmanek mieszkańcom Białegostoku. Była to jedyna okazja uzyskania funduszy na zakup produktów takich jak: sól, cukier, zapalki, środki czystości lub ubrania.

Podczas festynu zaprezentowaliśmy furmanki i stare sprzęty, makatki, tkane chodniki i dywany. Gospodynie i dzieci ubrane w kolorowe stroje oddały charakter wsi sprzed kilkudziesięciu lat. Dzieci z naszej wsi przedstawiły inscenizację wiersza „Na straganie w dzień targowy”. Przy akompaniamencie gitary i akordeonu śpiewaliśmy ludowe piosenki. W trakcie festynu odbyła się degustacja przyrządzonych przez nas potraw, a na zakończenie biesiadowaliśmy przy suto zastawionym stole.

Alicja Bajko
Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Bohdanie

Rozśpiewana gmina

Wielkimi krokami zbliża się filmowa premiera EtnoMusicalu „Od Kupalniczek do wesela”, która zaplanowana jest na połowę października w białostockim kinie Forum – ale od początku. Pracę rozpoczęliśmy po wyłonieniu obsady z castingu online oraz castingu stacjonarnego. Wśród głównych ról zobaczymy i usłyszymy m.in. Katarzynę Wiszowatą, Macieja Czerkłańskiego, Macieja Jabłonowskiego, Dorotę Adamską, Mariusza Lomparta, Martynę Adamską, Justynę Rąbel, Karolinę Dąbrowską, Weronikę Łapińską oraz Marcina Tracikowskiego. Na szklanym ekranie nie zabraknie również naszego włodarza – wójta Gminy Dobryziewo Duże – Wojciecha Cybalskiego, który wcielił się w rolę syna szlachcica. Lipiec i sierpień to miesiące, które były okresem wytężonej pracy aktorów, śpiewaków, tancerzy z Zespołu Folklorystycznego „Narwianie”. Artyści niezwykle ciężko pracowali nad dykcją, interpretacją tekstu, intonacją oraz ruchem scenicznym – a do tego świetnie się ze sobą bawili. Po wzmóŜonym okresie prób przyszedł czas na pracę na planie filmowym. Za sobą mamy sceny doŜynkowe, które nagraliśmy na polu w Podleńcach. Warto wspomnieć tu o solidarności i pomocy sąsiedzkiej z jaką spotkaliśmy się dzień wcześniej podczas pracy polowej. Kolejne sceny nagrywaliśmy w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej w pięknym otoczeniu dworku szlacheckiego, gdzie zdjęcia zakończyliśmy w późnych godzinach nocnych. Jedną z najbardziej spektakularnych scen będzie niewątpliwie Noc Kupały, która zarejestrowana została na posesji Państwa Sokółów w Pogorzalkach. Liczne ogniska, woda, śpiewy, tańce, dzikie okrzyki i zbliŜająca się bu-

rza, która straszyla nas już od wczesnego wieczoru to elementy, które nadają silnego charakteru tej scenie. Przed nami jeszcze kilka „kluczowych” ujęć w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej, ale na efekt warto jeszcze chwilę zaczekać. Tymczasem zapraszamy do obejrzenia fotorelacji z tego szalonego okresu.

Kamil Wróblewski

Czas na działanie jest teraz!

**CZAS NA DZIAŁANIE
JEST TERAZ!**

Jesteśmy na finiszu interdyscyplinarnego cyklu warsztatów i przedsięwzięć kulturalnych pn.: „Czas na działanie jest TERAZ!”, które zaplanowano w oparciu o zgłaszane przez mieszkańców potrzeby. Hasłem przewodnim projektu jest działanie, czyli angażowanie się w kulturę jako twórca, nie odbiorca czy widz. Miesiące letnie upłynęły zatem bardzo pracowicie pod znakiem wspólnego tworzenia i poznawania. Jesień zapowiada się równie ciekawie.

Jedną z propozycji projektu były warsztaty batikowe skierowane do dzieci, dorosłych i seniorów, a także osób z niepełnosprawnością. Uczestnicy warsztatów kształcili się w nieznaną dotąd technice batikowej, polegającej na barwieniu tkaniny i malowaniu gorącym woskiem. Adepti trudnej sztuki batikowania poprzez powtarzany wielokrotnie proces woskowania i farbowania uzyskali niepowtarzalne efekty i stworzyli zaskakujące kompozycje. Z niecierpliwością czekamy na wystawę prac uczestników, która dostępna będzie w wersji online.

W miesiącach wakacyjnych w GCK w Dobrzyńwie Dużym oraz w Pracowniach Edukacji Kulturalnej w Gnifej i Jaworówce odbywały się z kolei warsztaty programowania pn. „Mistrzowie kodowania”. Zarówno tematyka zajęć, jak i wykorzystywane na zajęciach atrakcyjne pomoce dydaktyczne w postaci maty do kodowania oraz robota edukacyjnego wzbudziły ogromne zainteresowanie uczestników i sprawiły, że frekwencja na warsztatach była bardzo wysoka.

Fot. Okrawisz Stepien

Warsztaty recyklingowe pod tajemniczo brzmiącą nazwą „Zero waste” odbywały się w GCK w Dobrzyńwie Dużym

Fot. Okrawisz Stepien

oraz świetlicach wiejskich w Bohdanie i Obrubnikach. Uczestnicy warsztatów nauczyli się niestandardowego podejścia do ekologii i segregacji odpadów, a ponadto zrealizowali swoje artystyczne wizje m.in. podczas tworzenia strojów z recyklingu do profesjonalnej sesji zdjęciowej inspirowanej malarstwem barokowym. Dzięki wspaniałym stylizacjom, magii światła oraz mistrzowskiemu warsztatowi prowadzącej uwiecznione zostały chwile dla pokoleń. Wkrótce zapraszamy na niezwykłą wystawę fotografii.

Fot. Oktawiusz Stepieni

Warsztaty ogrodnictwa i recyklingu „Ogród w malwy malowany”, to wielopłaszczyznowy projekt dokumentujący przedogródki z Gminy Dobrzyniewo Duże. W ramach tegoż projektu powstaje reportaż, na który składa się seria rozmów z mieszkańcami naszej gminy pielęgnującymi piękną tradycję przydomowych ogródków. Przed nami jeszcze spotkania z ogrodnikiem, a także druga część warsztatów recyklingowych z ozdabiania betonowych donic. Z niecierpliwością czekamy zatem na katalog przybliżający historię przedogródków, prezentujący wskazówki dotyczące uprawy tradycyjnych roślin oraz zawierający relacje z rozmów z ogrodniczkami.

A w najbliższym czasie zapraszamy na ostatnie warsztaty – warsztaty ceramiczne „Gra, glina, gmina”, które odby-

wać będą się w WDK w Pogorzałkach oraz świetlicach w Bohdanie i Fastach. Zajęcia przeznaczone będą dla wielopokoleniowego zespołu, który stworzy grę integracyjną na podstawie historii swojej miejscowości. Uczestnicy poznają techniki tworzenia gry, nauczą się pracy z masą ceramiczną i szkliwami oraz poznają niesamowite historie związane z ich miejscem zamieszkania.

Joanna Sobieska

„Kiedy skrzypki grają”

W ramach XIV Europejskiego Festiwalu Muzycznego „Gloria” w Kościele parafialnym w Kopisku 30 sierpnia odbył się koncert „Kiedy skrzypki grają”. Wystąpili: Magdalena Stefaniak, Kamila Malik, Paul Stingel, Aleksander Teliga jr, Anna Brańska-Wróblewska.

Halina i Aleksander Teligowie zaproponowali społeczności gminy Dobrzy-

niewo Duże szereg koncertów z udziałem artystów od lat występujących w zespole. Są to propozycje koncertowe związane z okolicznościami i uroczystościami obchodzonymi przez naszych mieszkańców, takich jak: Święto Niepodległości, Kolędy, Dzień Kobiet, Dzień Matki oraz koncerty „Ave Maria” oraz „Wysłuchaj nas, Panie”.

Jolanta Radziszewska

Bajkoterapeutka

Celina Zubrycka jest nauczycielem w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dobrzyniewie Dużym. Uczy języka polskiego, pracuje też jako nauczyciel wspomagający z uczniami z niepełnosprawnościami i z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz bibliotekarz.

Od około trzech lat pisze bajki terapeutyczne, które publikuje w internecie na stronie [Miasto Dzieci.pl](http://MiastoDzieci.pl) – posiada tam profil autora.

W marcu ubiegłego roku wygrała ogólnopolski konkurs literacki organizowany przez Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku „Tutaj jestem”

i dzięki temu ukazała się jej pierwsza książka dla dzieci pt. „Królowa na złotym wózku” (bajka terapeutyczna dla dzieci w wieku 7-10 lat). Od września ubiegłego roku spotyka się ze swoimi czytelnikami w szkołach i bibliotekach publicznych Białegostoku oraz okolic. Informacje o spotkaniach zamieszcza na swoim facebookowym profilu.

W lipcu tego roku ukazała się w nieregularniku literackim „Epea” – wydawanym przez Książnicę Podlaską w Białymstoku jej bajka o tolerancji „Krasnal Poldek i skrzat Borówka”.

We wrześniu również tego roku Książnica Podlaska wydała dwie jej bajki – książki z serii „Bajkowa Książniczka”: „Osioł Mateusz” i „Lalka Lucy”.

W czerwcu tego roku założyła i została przewodniczącą Koła Podlaskiego Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego. Skupia ono nauczycieli i bibliotekarzy, pracowników Centrum Edukacji Nauczycieli oraz Uniwersytetu w Białymstoku z województwa podlaskiego.

Polskie Towarzystwo Biblioterapeu-

tyczne zreszta miłośników książek, propagujących ideę czytelnictwa i zainteresowanych terapeutyczną rolą literatury. Celina Zubrycka będzie prowadziła w ramach pracy biblioteki zajęcia z elementami biblioterapii dla dzieci przedszkolnych i klas I-III. Podczas spotkań zostaną wykorzystane bajki jej autorstwa. **RED**

Bajka relaksacyjna na dobranoc

Słońce zachodziło nad łąką. Ciepłe promienie słoneczne leciutko dotykały brzegów zielonych i złotych liści. Czasem udawało się im uchylić ich brzegi, które szeleściły cichutko. Jesień otulała świat. W powietrzu czuć było spokój i jakąś dziwną senność. Przychodził wieczór i aż chciało się spać. Zachód słońca jak zwykle przypominał roślinom, ptakom i motyłom, że kończy się dzień. Już czas chować się do ciepłej norki i przykryć kołderką, usiąść w mięciutkim gniazdku.

Na cieniutkim jak aksamit płatku pachnącej róży usiadł motylek. Zaraz złoży skrzydełka i zamknie oczy. Patrzył teraz na nie – zmęczony. Koła i półkola falowały wśród różnych barw. Jedne zachodziły na drugie, potem zmieniały się w spirale – szersze od góry i zwężające się ku dołowi. Kolorowe wstęgi na lekko falujących skrzydłach za chwilę znowu tworzyły koła i półkola. Kręciły się i obracały czerwienią i turkus albo pomarańcz i błękit. Ciężkie powieki motyla opadały. Skrzydła zamykały się. Czułki pochylały się jak dzwoneczki.

Duże koło, małe koło, i w lewo,

i w prawo, i w bok. Mały ptaszek wracał do gniazdko. Jeszcze jedno koło w dół i w górę. Zaraz ukołysze się do snu. Złoży dzióbek, wtuli go w mięciutkie piórka, zamknie oczka. Żółte i czerwone promienie słońca gładziły zmęczone skrzydełka, które układały się do snu. Szaro-białe, bladoczerwone piórka falowały.

Trawy kołysały do snu zmęczone owady. Pora spać, pora spać. Ciepła ziemia, miły piasek, łodyżki roślin jak brzegi łóżka. Wiatr pochyła liście. Szaro-bure, błękitno-zielone rośliny uginały głowy.

Mrowki dreptały na palcach. Czas spać. Koniec pracy. Ciężkie pakunki stanęły w mrowisku. Trzeba odpocząć.

Ruch stawał się coraz wolniejszy i wolniejszy. Zachodzi słońce, leniwe promienie opadają na ziemię. Czerwień i złoto zachodu chowają się między trawy i kwiaty. Rozpływają się w zieleni i granacie. Międko i ciepło coś kołysze się do snu. Szumi, szeleści, zaraz noc. Zamykają się oczy pod ciężkimi powiekami. Ciepło, cicho, miło, miękko. Czas spać, już czas.

Celina Zubrycka

Wakacje w siodle oraz zawody

Mimo trudnej wiosny z powodu COVID-19 Podlaska Fundacja Jeździecka ze Stowarzyszeniem Centrum Szkolenia Jeździeckiego „Chrańboły” podjęła decyzję o realizacji warsztatów w siodle. Prowadzono je w pierwszym tygodniu wakacji dla kameralnej grupy młodszych podopiecznych z pobliskich miejscowości. Podczas warsztatów dzieci mogły podnosić swoje umiejętności jeździeckie, ale także zdobyły wiedzę dotyczącą m.in. opieki nad końmi, podstawowych schorzeń, budowy i pielęgnacji sprzętu, zabiegów zootechnicznych. Szkolenie zakoń-

czyło się próbą sprawnościową, z którą dzieci dzielnie sobie poradziły.

W sierpniu zaplanowaliśmy realizację 2 imprez jeździeckich, tj. Regionalnych Zawodów w Ujeżdżeniu oraz Regionalnych Zawodów w Skokach przez Przeszkody. Dzięki zaangażowaniu członków klubu realizacja przedsięwzięcia była możliwa. Priorytetem było pozyskanie sponsorów na nagrody, więc nawiązaliśmy współpracę z władzami Gminy Dobrzyniewo Duże. Dzięki życzliwości i wsparciu Gminy mogliśmy zakupić nagrody rzeczowe dla zawodników na obie

imprezy. Wsparli nas materialnie również nasi klubowicze oraz Przedsiębiorstwo Usługowe „Elek” Daniel Słyszewski, które ufundowało nagrody pieniężne. Zawody odbyły się 15 i 23 sierpnia pod patronatem Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże. Obie imprezy jeździeckie cieszyły się bardzo dobrą frekwencją, a zawody skokowe zdobyły spore zainteresowanie okolicznych mieszkańców. W trosce nie tylko o bezpieczeństwo, ale przede wszystkim aby podnieść poziom imprez organizowanych w naszym województwie, zaprosiliśmy sędziów rangi międzynarodowej oraz

gospodarza toru, który jest na liście FEI. Taki schemat planujemy utrzymać w kolejnych latach.

Oprócz organizacji imprez jeździeckich, przez cały okres wakacji pracowaliśmy, prowadząc lekcje jazdy konnej, szkoląc jeźdźców zaawansowanych, a także tych, dla których konie są formą terapii. Dzięki współpracy z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną realizowane są zajęcia z hipoterapii.

Agnieszka Szafran

Drudzy w turnieju Falcon Cup

Po zamieszczeniu z koronawirusem wszystkie nasze drużyny wróciły już do regularnych treningów.

Odwołane rozgrywki ligowe zastąpiiliśmy rozgrywaniem meczów i turniejów towarzyskich. Nasi młodzi piłkarze wzięli udział między innymi w silnie obsadzonym turnieju Falcon Cup w Sokółce. W turnieju wystartowało 16 drużyn z rocznika 2012/2013. Nasi piłkarze zajęli po bardzo dobrej grze II miejsce, ustępując miejsca jedynie Wigrom Suwałki.

Od sierpnia natomiast rywalizujemy w rozgrywkach ligowych Podlaskiego Związku Piłki Nożnej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom lokalnej społeczności, organizujemy nabór dzieci do nowo tworzonej grupy 2013/2014. Serdecznie zapraszamy na treningi. Szczegóły można znaleźć na naszym facebookowym profilu LZS Korona Dobrzyniewo Duże.

Marek Jamiołkowski

Przewodniczący Zarządu GZ LZS w Dobrzyniewie Dużym

Towarzystwa Przyjaciół Gminy Dobrzyniewo obchodziło swój jubileusz Działamy już 15 lat!

Mija 15 lat od momentu rozpoczęcia działalności Towarzystwa Przyjaciół Gminy Dobrzyniewo. Dzięki determinacji i zaangażowaniu Zenona Szypcio – ówczesnego wójta Gminy Dobrzyniewo Duże w 2005 r. stowarzyszenie rozpoczęło swoją wolontariacką przygodę. Od początku wierząc w swój sukces, realizowaliśmy główny cel: bezinteresowną pomoc innym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością, rodzin w trudnej sytuacji finansowej, materialnej lub rodzinnej oraz wsparcia młodzieży z terenu naszej gminy.

Chcieliśmy wspólnie uczcić Jubileusz, dlatego zaprosiliśmy wszystkich naszych przyjaciół, którzy na co dzień wspierają nas w różnorodnych działaniach, na urodzinowe Serca Sercom, które odbyły się 20 września w Pracowni Edukacji Kulturalnej w Gnilej. W świętowaniu uczestniczyli przedstawiciele władz gminnych, władz kościelnych, stowarzyszeń, darczyńców, instytucji i przedsiębiorstw. Oczywiście nie zabrakło naszych kochanych podopiecznych oraz członków stowarzyszenia i ich rodzin.

Fot. Krzysztof Bągiński

Wspólnie udaliśmy się w podróż wspomnień, był czas na swego rodzaju podsumowania, refleksje, ponieważ wielu obecnych uczestniczyło w działalności stowarzyszenia od samego początku.

Odśpiewaliśmy gromkie Sto lat! i zdmuchnęliśmy urodzinowe świece, życząc naszemu Towarzystwu Przyjaciół Gminy Dobrzyniewo kolejnych lat obfitych w siłę i determinację w pomaganiu innym, w pokonywaniu trudności, ale również wielu sukcesów...

Potem nadeszła pora prezentów – jubileuszowego magnesu, a także występu iluzjonisty, który przedstawił swój autorski program z wykorzystaniem iluzji.

Rozmów, uśmiechów i radości nie było końca... Dziękujemy!

Zarząd TPGD

Fot. Krzysztof Bągiński

Rajd katyński

19 września prawie 60 osób uczciło pamięć polskich oficerów zamordowanych w roku 1940 w Katyniu, Starobielsku i Ostaszkowie. Organizatorem rajdu było Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Harcerskich „Otwórzmy Bramy” oraz parafia w Koziańcach.

Na starcie zjawiała się młodzież harcerska z Białegostoku oraz 47 GDH „Złote Orły” z Nowego Aleksandrowa oraz mieszkańcy Gminy Dobrzyniewo. Nad całością czuwali kapelani harcerscy.

Zanim patrole wyruszyły na trasę rajdu, odbyła się rekonstrukcja, gdzie uczestnicy obejrżeli scenę aresztowania polskiego oficera, prowadzonego przez żołnierza NKWD na rozstrzelanie.

Trasa rajdu wiodła z Koziańców do Kopyśki. Na poszczególnych punktach przygotowano zadania dotyczące znajomości historii, przyrody i sprawdzające umiejętności praktyczne. Był też punkt strzelecki i okazja do nauki obsługi wykrywacza metalu. Większość trasy przebiegała przez malownicze szlaki Puszczy Knyszyńskiej.

Metą wędrowki był Kopyśka, gdzie młodzież spotkała się przy wspólnym ognisku.

skiu. Równolegle można było wziąć udział w zawodach sportowych. Następnie podczas uroczystego apelu wręczono nagrody oraz pamiątki wszystkim uczestnikom rajdu. Ks. Mirosław Szepietko –tutejszy proboszcz, zaprosił młodzież do świątyni parafialnej i udzielił błogosławieństwa relikwiami św. Stanisława Kostki. Ostatnim punktem rajdu była modlitwa przy dębnie katyńskim zasadzonym na terenie parafii.

Ks. Aleksander Dobroński

Misz Masz działa

Koło Gospodyń Wiejskich w Obrubnikach Misz Masz brało czynny udział w różnych imprezach i uroczystościach odbywających się na terenie gminy Dobrzyniewo Duże. Były to m.in.: Gminne Dożynki, uroczystość 500-lecia Parafii Dobrzyniewo Kościelne, Festyn Medyczyn w Kozińcach, Walentynki z Krwiodawcami, Wielkanocne Pogorzałki, Naszpikowani – Turniej Charytatywny Dzieci Dzieciom czy Etnomusical.

Podczas obecnej sytuacji epidemiologicznej COVID-19 szyliśmy maseczki na potrzeby mieszkańców gminy. Spotykamy się na zajęciach rekreacyjno-sportowych dorośli – aerobik, dzieci – hip hop.

Oprócz tego czynnie współpracujemy ze Szkołą Podstawową w Obrubnikach. Jesteśmy na etapie realizacji projektu wspólnie ze Szkołą Podstawową „Muzyka zaklęta w drzewach – Magia Drzew” finansowanego przez Podlaski Instytut Kultury. W trakcie realizacji projektu zorganizowany został rajd rowerowy po Puszczy Knyszyńskiej. Będzie skomponowany utwór muzyczny i album drzew.

Zakończyliśmy projekt „Dawne Smaki – powrót do rodzinnego stołu” finansowany przez Urząd Marszałkowski. Tworzymy strefę wypoczynku przy szkole, która będzie służyła wszystkim mieszkańcom wsi jak i uczniom szkoły. Projekt ten jest współfinansowany ze środków Gminy Dobrzyniewo Duże.

Ponadto bierzemy czynny udział w warsztatach realizowanych przez GCK w Dobrzyniewie Dużym. Organizowaliśmy spotkania dla Pań dotyczące pielęgnacji i upiększania się.

Beata Dybacka

Szkółka leśna Orzechówka

„Orzechówka” to nie tylko lecznicza nalewka z orzecha, ale też nazwa szkółki leśnej w Ponikłej. Nazwę dla tego miejsca wymyślił długoletni gospodarz szkółki – leśniczy Ryszard Kowalski, zafascynowany pięknem i inteligencją ptaka – orzechówki.

„Orzechówka”, podobnie jak inne szkółki leśne została założona w celu odnowienia zalesienia. Oprócz tego produkuje się w niej wysokiej jakości materiał odnowieniowy dla różnych odbiorców.

Sadzonki drzew i krzewów, w oparciu o najnowsze technologie, produkowane są na otwartej przestrzeni. Szkołka wyposażona jest w system nawadniający w postaci automatycznej, podziemnej deszczowni (powstała jako pierwsza w Polsce!) oraz chłodnię do przechowywania sadzonek. Produkowane są głównie gatunki lasotwórcze, w tym sosna, świerk, modrzew, grab, dąb szypułkowy, klon, jesion, olsza, brzoza.

Usytuowana na terenie szkółki Izba Edukacyjna dysponuje salą wykładową na około 40 miejsc, wyposażoną w sprzęt audiowizualny przeznaczony do prowadzenia wykładów, prelekcji i spotkań o tematyce przyrodniczo-leśnej. Mieści się tu stała ekspozycja szkodników owadzych

oraz tablice przedstawiające prawnie chronione gatunki roślin i zwierząt.

Oprócz tego w tym urokliwym miejscu znajduje się miejsce na rozpalenie ogniska. Można je zarezerwować.

Obecnie prowadzącym szkołkę jest leśniczy Marek Rogulski.

Przy okazji: Zielen ma harmonizujący wpływ na człowieka, odpręża, relaksuje. Zajmuje środkowe miejsce w spectrum widma – co ciekawe nie jest ani ciepłym, ani zimnym kolorem. Wszystkie kolory w przedawkowaniu, mogą mieć negatywny wpływ na człowieka, oprócz zieleni!

Joanna Żarniewska

Fotozagadki

Gdzie zostały zrobione te zdjęcia? Odpowiedzi znajdziesz wnikliwie wertując „Głos Dobrzyńniewa”.

Zdalnie czy stacjonarnie?

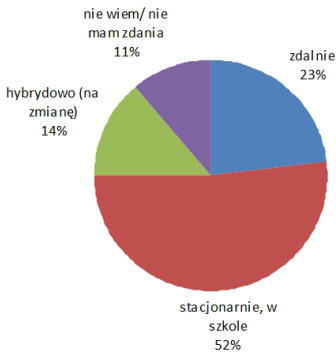
W drugim tygodniu września br. przeprowadziliśmy anonimową ankietę dotyczącą nauczania zdalnego. Uczniowie klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Obrubnikach, ZSP w Dobrzyniewie Dużym, ZSP w Fastach i ZSP w Nowym Aleksandrowie wyrazili chęć udziału w sondażu na temat kształcenia zdalnego.

Większość uczniów podczas nauczania zdalnego nie miało problemów

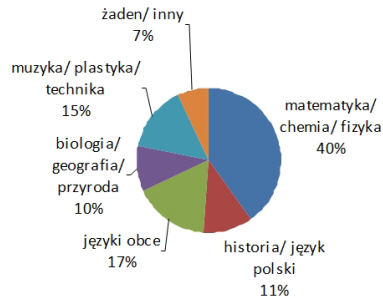
w kontaktach z nauczycielami, a największej trudności przysporzyło im nauczanie przedmiotów ścisłych. Jako główny powód przemawiający przeciwko kształceniu zdalnemu uczniowie przedstawili brak kontaktu z rówieśnikami.

Opracowanie:
Marta Cylwik i Patryk Toczko
uczniowie klasy VIII ZSP w Nowym Aleksandrowie

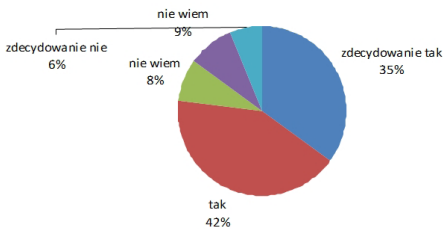
Jak wolisz się uczyć?

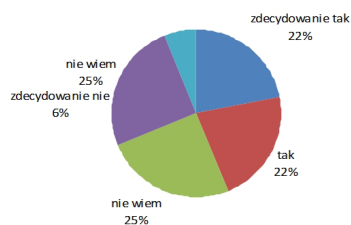
Który przedmiot sprawił Ci największy problem podczas zdalnego nauczania?

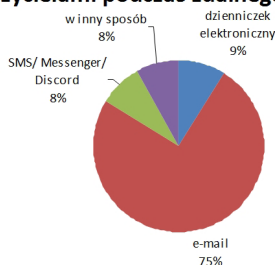
Czy brakowało Ci kontaktu z rówieśnikami?

Czy uważasz, że wprowadzenie zdalnego nauczania było konieczne?

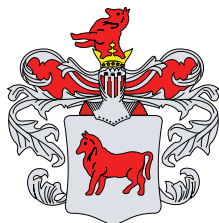
W jaki sposób kontaktowałeś się z nauczycielami podczas zdalnego nauczania?

Fot. Ewa Ch.

W tym miejscu publikujemy fotografie Czytelników. Zachęcamy szczególnie dzieci i młodzież do robienia zdjęć pokazujących naszą gminę, jej przyrodę, zabytki, krajobrazy oraz ludzi w ujęciu artystycznym czy też w ciekawych sytuacjach. Fotografie można przysyłać na adres glos@dobrzyniewo.pl

Gmina
**DOBRZYNIĘWO
DUŻE**

URZĄD GMINY DOBRZYNIĘWO DUŻE

ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

tel. +48 85 742 81 55,
fax. +48 85 719 71 47
kancelaria@dobrzyniewo.pl

www.dobrzyniewo.pl

